

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ամսագրիս վերջին մարտի թիւով հաղորդագրութիւն մը տուած էինք, Ս. Աթոռոյ տաղնապին առնչութեամբ տեղի ունեցած վերջին անցուղարձերու մասին:

Նոյն հաղորդագրութեան թուականէն ետք, մարտ 29ին, Յորդանանի Կառավարութեան Ներքին Գործոց Վսեմապատիւ Նախարարը, Պր. Զալահ էլ Մատաւհա, յատկապէս երուսաղէմ եկաւ եւ Քաղաքիս Կառավարչատունը կանչեց Ամեն. Տ. Տիրան Ս. Արքեպիսկոպոսը եւ Գեր. Տ. Սուրէն Ս. Եպս. Քէմհաճեանը, որոնք կէսօրէն առաջ որոշեալ ժամին ներկայացան Վսեմ. Նախարարին, իրենց հետ ունենալով Վանքին Աւագ Թարգման Հոգ. Տ. Վազգէն Աբեղան եւ քաղաքիս երեւելի ազգայիններէն չորս անձեր (Պրք. Մելքոն Պապիկեան, Հաննա Նազար, Հաննա Թապուրեան եւ Նուպար Արսէնեան) ինչպէս նաեւ Պատրիարքարանի Դիւանատան քարտուղարը:

Կառավարչատան մէջ, Վսեմ. Նախարարին հետ ներկայ էին նաեւ երուսաղէմի Նահանգին Ընդհ. Կառավարիչը, անոր փոխանորդը, երուսաղէմի Ընդհ. Ոստիկանապետը եւ անոր փոխանորդը, եւ ուրիշ զինուորական սպայ մը:

Վսեմապատիւ Նախարարը Կառավարութեան անունով ներկաներուն հաղորդեց, բերանացի կերպով, Պատրիարքարանիս վերաբերմամբ որոշում մը՝ որուն բովանդակութիւնն էր հետեւեալը: —

ա) Տիրան Արքեպիսկոպոսի արտաքսման համար Կառավարութեան կողմէ հանուած հրամանը վերանկատման ենթարկուած եւ յետս կոչուած է: Հետեւաբար ան արտօնութիւն ունի երկրին մէջ մնալու ըստ օրինի, առանց պատրիարքի պաշտօն վարելու:

բ) Եղիշէ Եպիսկոպոս ներկայիս պաշտօնագուրկ եղած եւ Միաբանութենէ վտարուած ըլլալով, Կառավարութիւնը արգիլած է անոր մուտքը վանքէն եւ քաղաքէն ներս:

գ) Սուրէն Եպիսկոպոս պիտի վարէ Պատրիարքարանի վարչական գործերը իբրեւ Գործավար կամ Փոխանորդ Պատրիարքարանի(*):

Այս հաղորդումը լսելէ ետք, ներկայ ազգայիններէն մէկ երկու հոգի Վսեմապատիւ Նախարարին մի քանի հարցումներ ըրին ինչ ինչ մանր առկախ խնդիրներու մասին, որոնց պատասխանեց Նախարարը:

Ապա Սուրէն Արքեպիսկոպոս անոր թէ արդեօք ուրիշ հրաման մը ունի*: Երբ Վսեմ. Նախարարը ըսաւ թէ ուրիշ ըսելիք մը չունի, Արքեպիսկոպոսը եւ իրենց ընկերացողները հրաժեշտ առին ներկաներէն եւ վանք վերադարձան:

Կառավարութեան այս հաղորդումը յաջորդ օրը հրատարակուեցաւ տեղական Էլ Ճէ-է-Կէս-պաշտօնական Արաբերէն թերթին մէջ: Պէյրութի Ն-է-է Արաբերէն թերթին ալ նոյն թուականաւ Արաբական Լրատու Գործակալութեան կողմէ հաղորդում մը հրատարակեց խնդրոյն մասին:

Կառավարական վերոյիշեալ հաղորդումին վրայ՝ Հայոց երուսաղէմի Պատրիարքութեան Փոխանորդ Գեր. Տ. Սուրէն Եպիսկոպոս 3 ապրիլ թուականաւ շրջաբերական մը զրկեց Միաբանութեան անդամներուն, ծանուցանելով անոնց Ներքին Գործոց Վսեմապատիւ Նախարարին հաղորդումին բովանդակութեան մասին, յայտնելով թէ պարտականութիւն կը նկատէ Կառավարութեան կամքին համակերպիլ:

Հետեւաբար ներկայիս Պատրիարքարանի վարչական գործերուն պատասխանատուութիւնը ստանձնած է Գեր. Տ. Սուրէն Եպիսկոպոս, որ կը կատարէ իր պաշտօնը Ս. Աթոռոյ Տնօրէն Ժողովոյն անունով եւ Պատրիարքական Փոխանորդի կամ Գործավարի հանգամանքով:

Իսկ Ամեն. Տ. Տիրան Արքեպիսկոպոսը կը պահէ իր Նախագահի հանգամանքը ծիսական եւ արարողական եւ այլ ոչ-վարչական պաշտօններու եւ գործերու մէջ:

Կր սպասուի Յորդանանի իմաստուն եւ արդարակոյրով Վեհափառ Թագաւորին բարեհաճութեան՝ Ս. Աթոռոյ տաղնապին վերջնական լուծման եւ պատրիարքարանի օրինական գործերուն կանոնաւորման համար:

30 մայիս 1958

ԴԻԻԱՆ Ս. ԱԹՈՌՈՅ

Հայոց Պատրիարքութեան երուսաղէմի

(*) Պատրիարքարանի Սահմանադրութեան համաձայն ընտրուած պատրիարքը ճանաչուելու իրաւաստիքը կը պահանջի Յորդանանի Վեհափառ Թագաւորին: Իսկ ընտրուած տեղապահի ճանաչման իրաւաստիքը կը վերաբերի Ներքին Գործոց Նախարարին: